

LISMA NT SCHAPPIJ „PE TDDJD“
DE DIRECTEUR.

Mededeelingen No. 4 van de
Nederlandsche Vereeniging voor Koeltechniek.

VERSLAG

DER

EERSTE ALGEMEENE VERGADERING

op 17 April 1909

te AMSTERDAM.

BIBLIOTHEEK
NED. VER. v. KOELTECHNIEK
POSTBUS 342, APELDORP

GEDRUKT BIJ
TECHNISCHE BOEKHANDEL J. WALTMAN JR.
DELFT.

EERSTE ALGEMEENE VERGADERING

op ZATERDAG 17 APRIL 1909,

des voormiddags ten 10½ uur (stadstijd), in de Kunstzaal van het Café "Krasnapolsky", Warmoesstraat AMSTERDAM.

PUNTEN VAN BEHANDELING:

- I. Mededeelingen van het Bestuur.
2. Jaarverslag over het eerste Vereenigingsjaar.
3. Voorstel van het Bestuur om aan de Statuten toe te voegen een artikel, luidende:

"Leden der Vereeniging, niet in Nederland wonende, kunnen zich op de algemeene vergaderingen doen vertegenwoordigen door leden of niet-leden der vereeniging, mits hiervan vóór de betreffende vergadering aan het Bestuur wordt kennis gegeven. Zulk een vertegenwoordiger mag hoogstens twee stemmen uitbrengen wanneer hij lid is der vereeniging, en één stem, wanneer hij geen lid der vereeniging is.

4. Mededeelingen van het lid C.G. VATTIER KRAANE, als inleiding tot het in den namiddag' ten 2 ure te brengen bezoek aan het **koelpakhuis** der N.V. "VRIESSEVEEM", Hoogte kadijk **Amsterdam**.

Aanwezig zijn de Heeren:

H. KAMERLINGH ONNES, 1e Voorzitter; F.B. LÖHNIS, 2e Voorzitter; J.F.H. KOOPMAN, Secretaris-Penningmeester; S. LAKO lid van het Bestuur; G. VAN ARKEL, J.TH. BERKEMEIER, LEON DELHEZ, H.L. ELLERMAN LZN., J. GERRITSEN, A. HARTMANS, J.A. ROESSINGH VAN ITERSON, E.S. KERKHOVEN, P. PROVO KLUIT, vertegenwoordiger der firma GEVEKE & CO., F. MULLER,

W. D. NIERMANS, AIMÉ OHR, vertegenwoordiger der IJsfabriek "IJmuiden"; O. KAMERLINGH ONNES, F.H. PYTTERSEN, HERMAN J. POLAK, vertegenwoordiger der firma VAN BURKOM & SON, T.J. STAM en C. G. VATTIER KRAANE, allen leden der Vereeniging, en
D. TIMMERMANS, geïntroduceerde.

De 2e Voorzitter: Mijne Heeren, leden der Nederlandsche Vereeniging voor koeltechniek.

Nu onze nieuw gestichte Vereeniging heden voor de eerste maal vergadert en zodoende openlijk getuigenis aflegt van haar bestaan, gevoel ik mij gedrongen aan het woord van "welkom", dat ik U gaarne van deze plaats toeroep, nog een enkel woord ter inleiding toe te voegen.

Dat dit woord door mij wordt uitgesproken als tweeden voorzitter en niet door onzen eersten voorzitter Prof. KAMERLINGH ONNES, vindt zijn verklaring in de omstandigheid, dat het onzeker was of Professor ONNES deze vergadering zou kunnen bijwonen en hij onder die omstandigheid tot mij het verzoek richtte mij met de leiding der vergadering te willen belasten. Volgaarne wordt door mij aan dit verzoek voldaan, alhoewel gij het met mij zult betreuren, dat de eerste voorzitter, die zich voor het tot stand komen onzer Vereeniging zooveel moeite heeft gegeven, die taak heden aan andere handen heeft willen overdragen.

In het Jaarverslag handelende over het wedervaren der Vereeniging gedurende het eerste jaar, welk verslag straks door den Secretaris zal worden uitgebracht, zal U een overzicht gegeven worden van de ontwikkelingsgeschiedenis onzer Vereeniging. Van die taak kan ik mij dus op dit oogenblik ontslagen rekenen.

Het zij mij echter vergund kortelings met U na te gaan welke economische belangen hier te lande zijn betrokken bij de toepassing der koeltechniek. De geheele beweging, welke zich op dit gebied in de laatste jaren heeft ontwikkeld en welke zoo aanmerkelijk aan kracht heeft gewonnen onder den invloed van het ten vorig jaar te Parijs gehouden internationaal "Congrès du froid", heeft toch in de eerste plaats ten doel: bevordering van economische belangen. Geenszins wil ik daarmee beweren, dat de beteekenis

van het wetenschappelijk onderzoek daarbij uit het oog zou worden verloren. Het feit, dat onze Vereeniging het voorrecht heeft aan haar spits te zien gesteld, den zoo eminenten geleerde op het gebied der kunstmatige koude, en waarop Nederland trotsch is, is wel het meest sprekend bewijs, dat de wetenschappelijke zijde der verschillende vraagstukken niet zal worden veronachtzaamd.

Dit neemt echter niet weg, dat onze Vereeniging haar beteekenis en haar recht van bestaan hoofdzakelijk ontleent aan behartiging der economische belangen. Volgens de Statuten wordt het bevorderen der ontwikkeling van de koeltechniek dan ook als haar doel vooropgesteld. Het is onze Vereeniging dan ook meer te doen om de toepassing dan om het zuiver wetenschappelijk werk, hoe nauw beide richtingen ook met elkaar zijn verbonden.

In Nederland vindt de koeltechniek gaandeweg grooter toepassing en is zij nu reeds van groote beteekenis. Wel zijn hier te lande die belangen niet van die overgroote beteekenis als zulks het geval is met enkele tropische en sub-tropische landen zooals Argentinië, Nieuw Zeeland en Australië. De economische groei van die landen heeft door de toepassing der koudetechniek eerst zulke reusachtige afmetingen kunnen aannemen als thans het geval is. Door toepassing van de koude zijn zij "konkurenzfähig" geworden en werden die landen daardoor in staat gesteld voor hunne reusachtige hoeveelheden vleesch en zuivel een wereldmarkt te veroveren.

Maar al moge voor ons land de beteekenis der koeltechniek bij die der evengenoemde landen achterstaan, zoo neemt dit niet weg, dat die beteekenis toch vooral niet mag' worden onderschat.

Voor velen onzer industrieën, we noemen hier slechts de boterfabrieken, de margarinefabrieken en de bierbrouwerijen wordt de koelmachine meer en meer een onmisbare factor tot het bereiden van een prima product.

Voor het moderne slachthuis is een koude installatie niet te ontberen en met Duitschland staat Nederland bovenaan wat betreft de doelmatigheid der inrichting van abattoirs. Ook voor het bewaren van aan bederf onderhevige levensmiddelen, waaronder het bewaren van zeevisch, eieren en vruchten op den voorgrond treedt, kan bij ons te lande de koeltechniek nog groote

diensten bewijzen, alhoewel men toch verstandig zal doen zich van de rentabiliteit van het bedrijf bij ons te lande niet al te groote illusies te maken. Het drijven van een modern ingericht koelpakhuis is geen werk voor Jan en alleman. De installatie kost veel geld en een eerste vereischte van welslagen is, behalve de vereischte zeer speciale vakkennis met betrekking tot de verschillende eischen, welke de te bewaren artikelen stellen, de zekerheid, dat men steeds over groote hoeveelheden te bewaren artikelen kan beschikken. Ons land bezit tot nog toe slechts een aan alle eischen voldoende koelpakhuis en wel het koelpakhuis verbonden aan het Vriesseveem alhier.

De heer VATTIER KRAANE, de Directeur dier inrichting, heeft zooals U bekend is, zich bereid verklaard U heden dienaangaande nader in te lichten en verdient hij reeds nu een woord van dank voor zijne bereidwilligheid.

In onze Koloniën vindt de koeltechniek een dankbaar veld ter bearbeiding en is de fabricage van ijs daar een loonend bedrijf. Het is een verblijdend verschijnsel, dat onze Vereeniging in onze Oost en ook in onze West de aandacht van belanghebbenden heeft getrokken, 'getuige het betrekkelijk groot aantal personen, die van daar als lid zijn toegetreden. Ten einde hen in de gelegenheid te stellen meer directen invloed op den gang van zaken der Vereeniging uit te oefenen, is een aanvulling der Statuten ontworpen, welke U straks ter goedkeuring zal worden aangeboden.

En hiermede Mijne heeren! wensch. ik mijn inleidingswoord te eindigen. Onder goede voorteekenen neemt onze Vereeniging plaats onder de breede rij harer zuster Vereenigingen in Nederland. Moge zij groeien en bloeien en moge zij beantwoorden aan de verwachtingen, welke van haar worden gekoesterd, ten zegen van het vaderland.

En met het uitspreken van dezen wensch, Mijne heeren! verklaar ik de eerste algemeene vergadering der Nederlandsche Vereeniging voor Koeltechniek voor geopend.

(Toejuiching).

Binnengekomen zijn de volgende brieven:

Een schrijven van het Bestuurslid Dr. M. DE HAAS, één van het lid C.F. GEY VAN PITTIUS en één van het lid U. DE VLAS, Directeur der Coöp. Stoomzuivelfabriek "Hoop op Zegen" te Heeg, en een telegram van het lid L.A. VAN DALSUM firma J.A.P.B. ZUURDEEG, waarin zij kennis geven tot hun spijt verhinderd te zijn deze vergadering bij te wonen. Ik stel U voor deze berichten voor kennisgeving aan te nemen.

Ik geef thans het woord aan den Secretaris-Penningmeester tot voorlezing van het jaarverslag.

De Secretaris-Penningmeester.

**JAARVERSLAG OVER HET EERSTE
VEREENIGINGSJAAR, loopende
van 23 SEPTEMBER 1908 tot ult.
DECEMBER 1908.**

Op de Vergadering van leden van het Nederlandsch Comité voor het eerste internationaal Koudecongres te Parijs op 13 Juli 1908 in het Natuurkundig Laboratorium te Leiden werd het voorstel van Prof. Dr. H. KAMERLINGH ONNES om hier te lande een *Vereeniging voor de Koeltechniek* op te richten met algemeenen bijval ontvangen.

Ten einde dit plan meer algemeen bekend te maken werd het door den heer J.F.H. KOOPMAN in "De Ingenieur" van 1 Augustus 1908 en in het "Algemeen Handelsblad" van 10 Augustus 1908 medegedeeld en tegelijk het nut van een dergelijke vereeniging aangetoond. Van verschillende zijden werd instemming met dit plan betuigd en had op Woensdag 23 September 1908 ten huize en onder leiding van Prof. KAMERLINGH ONNES een bijeenkomst plaats waarbij verder de volgende heeren tegenwoordig waren:

O. KAMERLINGH ONNES,
J. M. BOTTEMANNE,
S.E. HAAGSMA,
F.B. LÖHNIS,

J. A. ROESSINGH VAN ITERSON,
 C.G. VATTIER KRAANE,
 Dr. S. HOOGWERFF,
 Dr. A. LAM,
 J.F.H. KOOPMAN,
 T.J. STAM,
 E.S. KERKHOVEN,
 MAURITS VAN GELDER,
 M.L. FAUËL,
 H.D.P. HUIZER,
 J.TH. BERKEMEIER,
 LÉON DELHEZ,
 F.H. PYTTERSEN.

Op deze vergadering werd de Vereeniging onder den naam van "Nederlandsche Vereeniging voor Koeltechniek" opgericht en werden de ontwerp Statuten, zooals deze door Prof. KAMERLINGH ONNES en Prof. Dr. L. H. SIERTSEMA waren opgesteld, goedgekeurd en aangenomen.

Voor de eerste maal werden in het Bestuur benoemd de heeren

Dr H. KAMERLINGH ONNES, 1e Voorzitter.

F.B. LÖHNIS, 2e Voorzitter.

J. F. H. KOOPMAN, Secretaris-Penningmeester.

Dr. M. DE HAAS, }

S. LAKO, } Leden.

Verder werd besloten de Kamer van inlichtingen, die reeds ten behoeve van het zooeven genoemd Congres werkzaam was, en waarin zitting hadden de heeren

J.M. BOTTEMANNE,

S.E. HAAGSMA,

Dr. H. KAMERLINGH ONNES,

O. KAMERLINGH ONNES,

J.F.H. KOOPMAN,

Dr. J.P. KUENEN,

F.B. LÖHNIS,

J.A. ROESSINGH VAN ITERSON en

C.G. VATTIER KRAANE,

te verzoeken deze functie ook waar te nemen ten behoeve der Vereeniging, waartoe alle heeren bereid bevonden werden.

Ook werd aangenomen de kosten voor het vertalen van enkele Nederlandsche rapporten voor het Koudecongres, alsmede voor het drukken en verzenden van convocaties etc. door de Vereeniging te voldoen. Hier onder behooren ook die van een brochure, getiteld "Het eerste internationaal Koudecongres te Parijs" door den heer J.F.H. KOOPMAN samengesteld, dat als "Mededeelingen No. I" der Vereeniging op ruimen schaal verspreid werd en wel voornamelijk door bemiddeling van het "Bureau voor Handelsinlichtingen", directeur O. KAMERLINGH ONNES te Amsterdam. Hierin werden: mededeelingen gedaan over het toen nog a.s. Congres, de stand der koeltechniek in het kort uiteengezet, het plan der oprichting van de koel technische vereeniging besproken en tot deelneming daaraan opgewekt.

Kort na de oprichting der Vereeniging werd een circulaire namens het Bestuur toegezonden aan allen in Nederland en Koloniën, waarvan belangstelling voor de koeltechniek verwacht kon worden.

Hierin werd medegedeeld, dat het doel der Vereeniging is: het bevorderen van de ontwikkeling der koeltechniek en zij dit tracht te bereiken door:

- a. het bevorderen der onderzoekingen op het gebied der kunstmatige koude;
- b. het bevorderen van pogingen tot uitbreiding van hare toepassingen;
- c. het verstrekken van inlichtingen;
- d. het houden van vergaderingen;
- e. het verspreiden van mededeelingen en verder alle middelen, niet in strijd met de Statuten, die tot het doel der Vereeniging kunnen bijdragen.

Ten einde de toetreding zoo ruim mogelijk te maken, werd de jaarlijksche contributie voor de gewone leden op *f* 2,50 gesteld, doch is daarbij gerekend op den steun van belanghebbende firma's, naamlooze vennootschappen, maatschappijen en vereenigingen, doordat zij tot de Vereeniging toetreden als donateur met gelijke rechten als een gewoon lid, op een jaarlijksche bijdrage van minstens *f* 10 of een gift in eens van *f* 100.

Gerekend werd ook op de medewerking van belanghebbenden in onze Koloniën en daarom in de Statuten opgenomen, dat leden der Vereeniging aldaar afdeelingen kunnen vormen.

Verder werd in die circulaire medegedeeld, dat het eerste Vereenigingsjaar zou loop en van 23 September tot ult. December 1908, en vermeld, wat reeds door de Vereeniging was gedaan.

In ons land neemt de kunstmatige koude een belangrijke plaats in, maar toch is op dit gebied in Nederland en Koloniën nog zeer veel te doen. "In dit en ook in vele andere opzichten kan onze Vereeniging veel nut stichten, maar daarvoor is het noodig, dat wij gesteund worden door allen, die in de koeltechniek in ons land en zijne overzeesche bezittingen belang stellen". Het doel van deze circulaire was dan ook tot toetreding bij deze Vereeniging uit te noodigen en werd ten slotte er nadrukkelijk op gewezen, dat de Vereeniging uit haren aard buiten elke bemoeiing op zakengebied staat en bij hare inlichtingen steeds een belangloos, onpartijdig en wetenschappelijk standpunt heeft in te nemen.

Als No. 2 der "Mededeelingen" werd in December een verslag met afbeeldingen over het meergenoemd Congres, dat door den heer J.F.H. KOOPMAN als afgevaardigde van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs was uitgebracht, aan de leden toegezonden en ook op ruimen schaal verspreid.

De deelname van Nederlandsche zijde aan dit congres en zijn werkzaamheden mag als belangrijk worden aangemerkt en waren 16 leden der Vereeniging op dit Congres tegenwoordig, terwijl 42 Nederlanders er voor waren ingeschreven.

Op het einde van dit jaar hadden zich 81 leden, wier namen enz. in de hierbij gevoegde ledenlijst vermeld worden, Vereeniging aangesloten. Hieronder waren 24 donateurs en 57 gewone leden.

Afzonderlijke vermelding verdient de steun, die ondervonden werd van de Directie der KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT EXPLOITATIE VAN PETROLEUMBRONNEN IN NEDERLANDSCH INDIË, die aan de Vereeniging een schenking deed van f 100,-.

Door het Bestuur werd aanraking gezocht en gevonden met een zustervereniging in Engeland "THE COLD STORAGE AND ICE ASSOCIATION" te *Londen*, die toegezegd heeft hare publicaties ons te doen toekomen.

In ruil met onze "Mededeelingen" ontvangt de Vereeniging geregeld de volgende koel technische tijdschriften:

1. *Zeitschrift für Eis- und Kälte-industrie,*
2. *Zeitschrift für die gesammte Kältetechnik,*
3. *Cold storage,*
4. *Ice and Cold storage,*
5. *La glace et les industries du froid,*
6. *L' industrie frigorifique.*

Ook staat de Vereeniging nog in relatie met "LE SYNDICAT GÉNÉRAL DE L'INDUSTRIE FRIGORIFIQUE" te *Parijs* en "LA CHAMBRE SYNDICALE DES INDUSTRIES DU FROID DE LA REGION LYONNAISE" te *Lyon*.

In dit Vereenigingsjaar hadden behalve de constitueerende geen andere vergaderingen plaats:

Van de gelegenheid tot verkrijging van inlichtingen werd door één persoon gebruik gemaakt.

Met de samenstelling van een koeltechnische bibliotheek werd een begin gemaakt, maar konden door de beperkte geldmiddelen geen aankopen daarvoor geschieden. Ten behoeve der bibliotheek werden ontvangen:

a. van den ALGEMEEN SECRETARIS VAN HET EERSTE INTER-

NATIONAAL KOUDECONGRES :

I. Bulletin officiel du Premier Congrès international der Froid.
(7 nummers).

2. Program me idem
3. Carnet et programme idem
4. Résumés des rapports et communications

idem

5. Etat actuel et desiderata de l' industrie du froid en France.

6 en 7. Rapports de la République d' Argentine.

8. Rapport de l' Empire britannique.

9	„	„	l' Italie.	}	pour le
1 ^{er} Congrès.
du Froid.
10.	„	„	l' Allemagne.	}	
11.	„	„	l' Autriche.	}	

b. van het lid HENRI GRASSO:

12 a b c. drie prospecti over ijs- en koelmachines van de
's Hertogenbossche Machinefabriek.

c. van den heer L. J. M. KRUL, te *Rotterdam*:

13. een prospectus over watervrije ammoniak.

14. een verhandeling over het gebruik van chloorcalcium door
den technoloog *D. A. Kampschreur*.

d. van het lid J.F.H. KOOPMAN:

15. een verhandeling van hem getiteld "IJsmachines".

e. van het lid F.B. LÖHNIS:

16. Verslag en mededeelingen van de Directie van den Landbouw over 1908.

f. van den Directeur der Vruchtenkweekerij "*Engbergstede*" te *Gendringen*:

17 en 18. twee prospecti over koelmachines van A. BORSIG en L.A. RIEDINGER.

Ten slotte zij vermeld, dat aan contributies en bijdragen werden ontvangen *f* 285,-.

De totale uitgaven bedroegen *f* 213,44, waarvan voor diverse onkosten, grootendeels voor het Koude *congres* *f* 121,34

" frankeering en verzendingskosten " 21,40

" verschillende inventaris benodigdheden " 38,45

" drukkosten van 1000 exemplaren der Statuten. " 32,25

Het voordeelig saldo in kas bedroeg op het einde van het jaar *f* 71,56.

LEDENLIJST

op het einde van het eerste Vereenigingsjaar.

(De leden, wier namen vet gedrukt zijn, zijn Donateurs, de overigen zijn gewone Leden).

1.	Dr. H. Kamerlingh Onnes	Hoogleeraar, Directeur van het Cryogeen laboratorium.	Leiden, Haagweg, Huize te Wetering
2.	O. Kamerlingh Onnes	Directeur van het Bureau voor Handelsinlichtingen.	Amsterdam, Oudebrugsteeg.
3.	J.M. Bottemanne	Directeur der Rijksvisschersshaven.	IJmuiden.
4.	S.E. Haagsma, w. i.	Hoofdingenieur bij de Maatschappij tot Exploitatie van Staats-Spoor-wegen.	Utrecht, Wilheminapark 18a
5.	F.B. Löhnis	Inspecteur van den Landbouw.	's Gravenhage, Gr. Hertoginnelaan 37.
6.	J.A. Roessingh van Iterson, w.i.	Lid van den Raad van Administratie der H.IJ. S.M.	Amsterdam, Jan Luykenstraat 52.
7.	C. G. Vattier Kraane	Directeur der N. V. "Vriesseveem".	Amsterdam, Sarphatikade 15.
8.	Dr. S. Hoogewerff	Oud-Hoogleeraar'.	Wassenaar.
9.	Dr. A. Lam	Gemeente Scheikundige	Rotterdam.
10.	J. F. H. Koopman, w. i.	Ingenieur bij de N.V. v. Deventer's glasfabrieken Schiedam - Delft.	Delft, Spoorsingel 123
11.	Tj. Stam	Lid der Firma Stam & Weyns te Batavia.	Amsterdam, v. Eeghenstraat 61.
12.	E. S. Kerkhoven.	Directeur der Paraffinefabriek der Dortsche Petroleum Maatschappij.	Amsterdam, over 't IJ.
13.	Maurits van Gelder	Handelaar in slachthuis-producten.	Rotterdam, Hugo de Grootstr. 99.

14.	M.L. Fauël	Directeur der Dolosche IJs-Maatschappij en der N.V. IJsfabriek "IJmuiden".	's Gravenhage, Statenlaan 47.
15.	H.D.P. Huizer, w.i.	Werktuigkundige Ingenieur.	's Gravenhage. Anna v. Saxenstraat 22.
16.	J. Th. Berkemeier, c.i.	Ingenieur bij de Heinekens bierbrouwerij.	Rotterdam, Mauritsweg 19.
17.	Léon Delhez	Ingenieur Vertegenwoordiger van B. Lebrun te Nimy.	Amsterdam, Valeriusstraat 28.
18.	F.H. Pyttersen	Ingenieur Vertegenwoordiger der Machinefabriek "Atlas" te Kopenhagen.	Sneek.
19.	F. Muller, w.i.	Ingenieur der Brouwerij "de Amstel".	Amsterdam, Oosterpark 14.
20.	G. van Arkel	Architect.	Amsterdam, Keizersgracht 760.
21.	R.P. Bonthuis	Rijkstuinbouwleeraar.	's Gravenhage, Dep. v.d. Landbouw.
22.	Dr. M. de Haas	Hoogleraar.	Delft, Voorstraat.
23.	J. Gerritsen	Directeur Eerste Betuwsche Vruchtenhandel.	Andelst.
24.	P.L. Sils	Kaashandelaar.	Rotterdam, Heemrade singel 177.
25.	L. Warmolts	Directeur Koelhuis "Nova Zembla".	Hilversum.
26.	Gonnermann & Co.	Technisch bureau.	Haarlem.
27.	Otto Cohem	Ingenieur.	Burgsteinfurth in Westphalen.
28.	J.J.F. Dhont	Directeur van het abattoir.	Rotterdam, Boezemstraat 4.
29.	S. Lako	Directeur van het Instituut van Landbouwwerktuigen en -gebouwen.	Wageningen.
30.	C.F. Gey van Pittius	Kapitein der Artillerie	Amsterdam, Pl. Lijnbaansgracht 5.
31.	B.S. van der Ploeg, w.i.	Lid der firma Van der Ploeg	Grouw, (Fr.).
32.	Louis Smulders & Co.	Machinefabriek "Jaffia"	Utrecht.

33.	J.D.M. de Voogt.	Directeur der Bataafse Petroleum Maatschappij.	Machinefabriek. 's Gravenhage, Statenlaan 35.
34.	L.A. van Dalsum.	Lid der firma J.A.P.B. Zuurdeeg.	Rotterdam, Eendrachtsweg 29.
35.	C. de Ruiter.	Bouwkundige.	Rotterdam, Warmoezierstr. 100a.
36.	B.A. Plember van Balen.	Leraar aan de Hoogere Landbouwschool.	Wageningen
37.	Dr. H.F.R. Hubrecht.	Lid der Eerste Kamer der Staten Generaal	Amsterdam, Amstel 179.
38.	Solosche IJs- en Mineraalwaterfabriek.	Directeur M.L. Fauël.	's Gravenhage, Statenlaan 47.
39.	N.V. IJsfabriek "IJmuiden".	Administrateur Aimé Ohr.	IJmuiden.
40.	Semarangsche IJmaatschappij.	Directeur J.D. Mijer.	's Gravenhage, Spui 27.
41.	IJmaatschappij "Petodjo".	Idem.	Idem.
42.	Nederlandsch Indische IJmaatschappij.	Idem.	Idem.
43.	Nederlandsche Singapore Distilled Water Ice Factory Limited.	Idem.	Idem.
44.	Maatschappij tot Exploitatie der IJsfabrieken Cheribon en Tegal.	Idem.	Idem.
45.	Buitenzorgsche Ijsmaatschappij.	Idem.	Idem.
46.	Heinekes Bierbrou- werij Maatschappij	Idem.	Rotterdam
47.	Joh. M. Verchure & Co.	Margarinefabrikanten.	Oosterhout (N-Br.).
48.	H.J. Lovink.	Directeur Generaal van den Landbouw.	's Gravenhage.
49.	Dr. J.P. Kuenen.	Hoogleraar.	Leiden, Witte Singel 84.
50.	Louis N. Alta & Co.	Technisch Bureau.	Amsterdam, Binnenkant 35.
51.	Dr. L.H. Siersema.	Hoogleraar.	Delft, Oude Delft 36.
52.	Henri Grasso.	Directeur der 's Hertogenbossche	's Hertogenbosch

53.	J.H. Jurriaanse	Lid der Firma Wijnmaalen & Hausmann.	Rotterdam, Glashaven 6.
54.	J. Stienstra	Directeur der Zuivelfabriek.	Winterswijk
55.	H. ter Meulen, t.	Hoogleraar.	Delft, Spoor­singel 126.
56.	S. van der Berg Jr.	Koopman.	Rotterdam, Westerlaan 1.
57.	Coöperatieve Stoom­zuivelfabriek "Hoop op Zegen"		Heeg (Fr.)
58.	W.B. Slotboom Szn. w.i.	Lid der Firma v. Rietschoten & Houwens.	Rotterdam, Westzeedijk 554.
59.	N.V. Anton Jurgens, Margarine fabrieken		Oss. (N-Br.).
60.	Dr. J.D. van der Waals.	Oud-Hoogleraar	Amsterdam, P.C. Hoofstraat 177.
61.	Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot exploitatie van Petro­ leum Bronnen in Nederlandsch-Indië.		's Gravenhage, Lange Vijverberg 2.
62.	Coöp. Stoomzuivelfabr. "Trynwalden"		Giekerk (Fr.).
63.	S. Bleeker	Directeur der S.A. van Swieten Tuinbouwschool.	Frederiksoord.
64.	Geldersch Overijsselsche Bond van Coöperatieve Zuivelfabrieken	Secretaris H. Zondervan.	Zutphen.
65.	A. C. Meurs	Directeur der Koninklijke Hollandsche Lloyd.	Amsterdam, Pr. Hendrikskade 131
66.	J.C. de Lange	Tuinbouwkundige.	Rotterdam, Aart v. Nesstraat 21.
67.	A.J.H. van Rijn		's Gravenhage, Prinsengracht 124.
68.	J.J.C. Ament	Zuivelconsulent.	Roermond.
69.	W. Keestra	Directeur der Rijkszuivelschool.	Bolsward.
70.	Holland-Amerika Lijn.		Rotterdam.
71.	J.G. Hazeloop	Rijkstuinbouwleeraar.	Alkmaar.
72.	A. Hartmans	Directeur der Coöperatieve Stoomzuivelfabriek "Bergummerdam".	Bergum (Fr.).

73.	Mr. G.B. Roes	Advocaat en Procureur.	Arnhem, Eusebiusplein 23.
74.	Mr. C.A. Phaff	Advocaat, Lid van den Gemeenteraad.	Nijmegen, Oranjesingel.
75.	F. Keeman, t.	Technoloog bij de Dordtsche Petroleum Maatschappij.	Tjepoe (Rembang), Java.
76.	Geveke & Co.	Technisch Bureau.	Amsterdam, De Ruyterkade 113.
77.	Coöperatieve Roomboterfabriek "de Eendracht".		Borculo.
78.	W. H. Haverkorn van Rijsewijk.	Directeur der Zutphense Melkinrichting.	Zutphen.
79.	M.A. Gommeren	Directeur Coöperatieve Stoomzuivelfabriek, "Vol verwachting".	Roosendaal (N-Br.)
80.	H.J. Ellerman Lzn.	Directeur der Gemeente Slachtplaats.	Dordrecht.
81.	H. Schlaechter	Chef-Machinist der Brouwerij "d'Oranjeboom".	Rotterdam, Rozenstraat 66a.

De **2^e Voorzitter**. Verlangt iemand het woord naar aanleiding van dit verslag? Niemand?! Zoo geloof ik uit U aller naam te spreken wanneer ik den Secretaris-Penningmeester dank breng voor dit uitgebreid verslag. Hij toont ook daar weer mede zijne groote belangstelling voor de Vereeniging en is 't mij een behoefte hem ook dank te zeggen voor zijne activiteit, waaraan wij 't voor een groot deel te danken hebben, dat onze Vereeniging zich thans reeds in zulk een mate van bloei mag verheugen. (*Toejuiching*).

Ik verzoek den Secretaris-Penningmeester verder eenige mededeelingen te doen in aansluiting met zijn verslag en die betrekking hebben op het loopende Vereenigingsjaar.

De **Secretaris-Penningmeester**. M. H. de President, U dankzeggende voor Uwe welwillende woorden, wil ik U thans Mijne heeren, mededeelen, dat zich na 1 Januari van dit jaar bij onze Vereeniging hebben aangesloten:

82.	Directeur der Beiersch- bierbrouwerij "de Amstel".		Amsterdam.
83.	Directeur der Konink- lijke Stearine Kaarsen- fabriek "Gouda".		Gouda.
84.	Algemeene Nederland- sche Zuivelbond (F.N.Z.).		's-Gravenhage.
85.	Ingenieursbureau van Burkom & Son.		Amsterdam.
86.	C. Buddingh.	Directeur der Buitenzorgsche IJSfabriek.	Batavia.
87.	B.C. Rozenbeek.	Administrateur der IJSfabriek.	Medan (Deli).
88.	H. Salm.	IJSfabrikant.	Paramaribo.
89.	P.H. Stoll.	IJSfabrikant.	Bondowosso (Java).
90.	J.J.A. Hillebrand.	Administrateur der IJSfabriek.	Cheribon (Java).
91.	G. van Renesse van Duivenbode.	IJSfabrikant.	Menado (Celebes).
92.	W.D. Niermans.	Ingenieur bij Esscher, Wyss & Co.	Zürich.
93.	W. Cremer.	Directeur der Industriele Maatschappij.	Palembang.
94.	J.F.H. Giesen.	Eierenhandelaar.	Amsterdam.
95.	Technisch bureau voor- heen Nierstrasz.		's-Gravenhage.
96.	A. Borsig (Abt. Kältmaschinenbau).		Tegel bij Berlijn.
97.	S. van der Meulen.	Administrateur der IJSfabriek Petodjo.	Batavia.
98.	Prof. Dr. A. de Jong.	Buitengewoon-hoogleraar en directeur van het abattoir.	Leiden.
99.	Jan Wind Hzn.	Ingenieur Vertegenwoordiger der Maatschappij Motofrigor.	Brussel.
100.	Electriciteits-Maat- schappij Lahmeyer.		's-Gravenhage.

Het aantal leden bedraagt thans juist 100, waarvan 29 donateurs en 7 I gewone leden.

Als geschenken voor de bibliotheek werden dit jaar ontvangen:
van het lid C.G. VATTIER KRAANE: een brochure getiteld:

Resultaten verkregen gedurende 1907/8 met het bewaren van vruchten in het Koelhuis der N. V: "Vriesseveem", te Amsterdam;

van het lid W. D. NIERMANS :

Installations frigorifiques construites par Esscher, Wyss & Co., à Zurich; Die Neue Schlachthofanlage der Stadt Zürich;

Questionnaires pour installations frigorifiques;

van het lid LEON DELHEZ:

Thermomètres, pyromètres et thermoregulateurs par J.B. Fournier;
Thermométrie rationnelle, uitgegeven door de Société des Appareils Fournier;

van het lid JAN WIND HZN.:

een prospectus van koelmachines syst. Motofrigor.

De bibliotheek bevat thans 25 nummers.

Voor meerdere schenkingen houdt het Bestuur zich zeer aan bevelen.

De **2e Voorzitter**: Zoo als U bekend zal zijn, schrijft Art. I I der Statuten voor, dat bij het begin van elk jaar het Bestuur een begrooting van inkomsten en uitgaven vaststelt. Deze begrooting brengt het Bestuur gaarne te Uwer kennis en verzoek ik den Secretaris-Penningmeester deze te willen voorlezen.

Begrooting over het tweede Vereenigingsjaar.

ONTVANGSTEN.

Saldo in kas op I Jan. 1909	f 71,56
nog te ontvangen contributie over het 1 ^e Vereenigingsjaar	“ 62,50
te ontvangen contributie over het 2 ^e Vereenigingsjaar:	
van 69 gewone leden à f 2,50. . . . f 172,50	
" 1 gewoon lid " " 5,-. . . . " 5,00	
" 28 donateurs " " 10,-. . . . „ 280,00	„ 457,50
voor contributie van nieuwe leden.	„ 45,00
	<hr/>
	f 636,56

UITGAVEN

voor onkosten in zake I e Koudecongres, waar	
onder drukkosten der Mededeelingen N ^o . I	f 84,98
" 500 Mededeelingen N ^o . 2	" 28,18
" 150 id. N ^o . 3	" 15,00
" 300 overdrukken der rapporten van O.	
KAMERLINGH ONNES en KOOPMAN, uitgebr.	
bij Ie Koudecongres (Mededeelingen N ^o . 5)	" 40,00
" kosten der Mededeelingen N ^o . 4 en 6. .	" 80,00
" onkosten van 2 algemeene vergaderingen.	" 20,00
" frankeering en verzendingskosten der Mededeelingen .	" 30,00
" onkosten rapporten technisch onderwijs en bevroren vleesch	" 100,00
" drukwerk en, circulairezen convocatiebiljetten	" 25,00
" lidmaatschap Bureau voor Handelsinlichtingen	" 25,00
" id. Association internationale du Froid	" 50,00
" onvoorziene uitgaven.	" 50,00
	<hr/>
	f 548,16

Batig slot f 88,40

De 2^e Voorzitter: Heeft iemand naar aanleiding van deze begrooting iets te vragen of op te merken? Niemand?! Dan is ze zoo aangenomen.

Verder heb ik U 't volgende mede te deelen:

Het Bestuur achtte het wenschelijk na te gaan, hoe de stand is van het *onderwijs in de Koeltechniek* in ons land en heeft ons medebestuurslid Prof. Dr. DE HAAS zich welwillend bereid verklaart een rapport over dit onderwerp uit te brengen.

Ook kwam het 't Bestuur wenschelijk voor, dat uitgemaakt zou worden of het in 't algemeen belang kon zijn, om in Nederland *afgekoeld en bevroren vleesch* te importeeren en zoo ja: welke maatregelen te nemen zijn om de verspreiding er van te bevorderen. De bestudeering van dit vraagstuk werd opgedragen aan een commissie, waartoe uitgenoodigd en bereid werden gevonden daarin zitting te nemen: de leden F.B. LÖHNIS als voorzitter, Prof. D.A. DE JONG en C.G. VATTIER KRAANE als leden. Deze commissie

zal over dit onderwerp een rapport uitbrengen, dat als "Mededeelingen" der Vereeniging zal verspreid worden.

Als "*Mededeeling* No. 3" zullen de leden eerstdaags ontvangen een overdruk uit "De Ingenieur" van een voordracht door het lid KOOPMAN gehouden in de Vakafdeeling Werktuigbouw van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs over "*Een nieuwe constructie der Compressiekoelmachines*" en eenige mededeelingen over het *Koelpakhuis* van het Vriesseveem en over Koelinrichtingen van de Brouwerij "*De Gekroonde Valk*" te Amsterdam

Als volgende "Mededeelingen" zullen worden uitgegeven de rapporten uitgebracht bij het eerste internationaal Koudecongres die zooeven in de begroting zijn genoemd, n.l.

van het lid O. KAMERLING ONNES, getiteld: *Etablissements où le froid artificiel est appliqué dans les Pays Bas et ses Colonies*", en van het lid J.F.H.KOOPMAN, getiteld: *L'application du froid artificiel dans les Pays Bas et les Colonies Néerlandaises*", waarbij gevoegd is een lijst met gegevens omtrent \pm 400 koelmachines in gebruik bij verschillende bedrijven in ons land en zijne Koloniën en op Nederlandsche oorlogs- en koopvaardij-schepen.

Het lid O. KAMERLINGH ONNES heeft ons zooeven een brief ter hand gesteld, waarvan de inhoud voor U van belang kan zijn en verzoek ik daarom de Secretaris-Penningmeester dezen brief te willen voorlezen.

De **Secretaris-Penningmeester** doet voorlezing van dezen brief afkomstig van de *Kamer van Koophandel te Batavia* en gericht aan den Directeur van het *Bureau voor Handelsinlichtingen te Amsterdam* en betreft de toepassingen en vooruitzichten der koeltechniek in *Nederlandsch Indië*. Spreker wijst op eenige onvolledigheden in de opsomming dier toepassingen en vult die aan.

De 2^e **Voorzitter**. Om de mededeelingen van het Bestuur te vervolgen, heb ik U te vermelden, wat enkelen Uwer misschien reeds bekend zal zijn, dat te Parijs is opgericht de "*Association internationale du froid*", waarover reeds het een en ander is vermeld in de "Mededeelingen N°. 1". Een prospectus van deze Vereeniging met een uittreksel uit de Statuten zal dezer dagen aan de leden der Vereeniging worden gezonden.

Voor 20 fr. per jaar kan men gewoon lid van deze Associatie worden. In het hoofdbestuur heeft zitting als Vice-President onze 1^e Voorzitter, Prof. KAMERLINGH ONNES, terwijl ons land verder in het bestuur vertegenwoordigd is door onze leden Prof. Dr. DE HAAS, F.B. LÖHNIS en J.A. ROESSINGH VAN ITERSON.

In Parijs is er op gerekend, dat onze Vereeniging bij deze Associatie zou toetreden als "*Membre bienfaiteur*", waarvoor de minste bijdrage 500 fr. per jaar is, maar gaat een dergelijke bijdrage ver boven onze krachten, zooals U uit de medegedeelde begrooting zult opgemerkt hebben. Om toch, voor zoo ver ons mogelijk is, deze Associatie, die van veel nut voor de koeltechniek kan zijn, te steunen, is op de begrooting uitgetrokken een bedrag van f 50,-- , waarvoor wij U voorstellen, als "*Membre donateur*" tot die Vereeniging toe te treden.

(Door applaus toont de Vergadering hare instemming met dit voorstel).

Wenscht iemand nog inlichtingen omtrent deze Associatie? Niemand?! dan kan ik de mededeelingen van het Bestuur vervolgen.

Tegen het eind van deze maand zullen verschijnen de *verslagen, rapporten* en *verdere publicaties* van het eerste internationaal Koudecongres in 3 lijvige deelen van ongeveer 3000 blz. met talrijke afbeeldingen, staten enz. Degene, die ingeschreven waren als lid van het Congres zullen ze *gratis* ontvangen. Mocht dit vóór ult. Juni a.s. niet gebeurd zijn, dan verzoeken wij hiervan mededeeling aan den Secretaris-Penningmeester, die hier dan verder over naar Parijs zal schrijven.

Zij, die lid zijn of worden van de zoo even genoemde Associatie, en niet voor het Congres waren ingeschreven, kunnen deze publicaties ontvangen voor 20 fr., terwijl de prijs voor het publiek gesteld is op 30 fr.

Dit hoogst belangrijke werk zal voor Nederland en Koloniën te verkrijgen zijn door bemiddeling van den *Technischen Boekhandel* J. WALTMAN JR., te Delft.

Dan heb ik U verder mede te deelen, dat in Februari j.l. namens het Bestuur aan alle leden een circulaire is gezonden, waaruit U bekend zal zijn, dat door aansluiting aan het *Bureau*

voor *Handelsinlichtingen*, Directeur O. KAMERLINGH ONNES, te *A msterdam*, alle leden aldaar gratis *commercieele* inlichtingen op het gebied der koelindustrie kunnen krijgen. Inlichtingen van *technischen* aard kunnen ingezonden worden bij den Secretaris-Penningmeester. Naar aanleiding van vragen, die tot ons gericht zijn, moeten wij er wel de aandacht op vestigen, dat door de Vereeniging alleen "*inlichtingen*" kunnen verstrekt worden en "*adviezen*" door ons *niet* gegeven worden. Voor die hebben wij verwezen naar de personen en lichamen, die daarvoor o.i. in aanmerking komen en zullen wij ook in de toekomst dit standpunt blijven handhaven.

En thans, M.H.! ben ik gekomen tot punt 3 der agenda; het voorstel van het Bestuur, om aan de Statuten een artikel toe te voegen, waartoe een verzoek is uitgegaan van het lid M.L. FAUËL, dat het wenschelijk vond, dat vooral de leden in *Nederlandsch Indië*, die niet in de gelegenheid zijn de vergaderingen bij te wonen, toch de gelegenheid wordt gegeven hunne belangen daar door anderen te doen behartigen. De billijkheid van dit verzoek inziende, stelt het Bestuur U als aanvulling van Art. 6 der Statuten voor deze bepaling:

"Leden der Vereeniging niet in Nederland wonende, kunnen zich op de algemeene vergaderingen doen vertegenwoordigen door leden of niet-leden der Vereeniging, mits hiervan vóór de betreffende vergadering aan het Bestuur wordt kennis gegeven. Zulk een vertegenwoordiger mag hoogstens twee stemmen uitbrengen, wanneer hij lid is der vereeniging, en één stem, wanneer hij geen lid der vereeniging is".

Wenscht iemand 't woord naar aanleiding van dit artikel. Niemand?! dan breng ik het in stemming.

(Het artikel wordt met algemeene stemmen aangenomen).

Mededeelingen van het lid C. G. Vattier Kraane als inleiding tot het bezoek aan het koelpakhuis der N. V. Vriesseveem.

(Deze voordracht zal in haar geheel in een volgend nummer der "Mededeelingen" worden opgenomen).

De 2^e Voorzitter. Wenscht iemand naar aanleiding dezer inleiding nog inlichtingen te vragen, dan is de heer VATTIER KRAANE gaarne bereid die te geven.

Het lid **O. Kamerlingh Onnes**. Ik wenschte den spreker te vragen, welke bezwaren geopperd worden tegen den invoer van vleesch in bevroren toestand uit andere landen b.v. Australie, om dit als goed en goedkoop volksvoedsel in consumptie te brengen.

Het lid **C.C. Vattier Kraane**. Een verzoek om zulk vleesch te importeeren wordt gewoonlijk van Rijkswegen toegestaan, maar worden door de gemeentebesturen, vooral in steden waar abbatoirs zijn, dergelijke voorwaarden gesteld, dat het onmogelijk wordt zulk vleesch te verkoopen. Zoo wordt b.v. geëischt keuring er van aan het abbatoir. Nu is daar voor noodig, dat de keurmeester de ingewanden van het beest, waarvan het vleesch afkomstig is, onderzoekt; bij aangevoerd vleesch is aan deze eisch niet te voldoen. Misschien zou met afstempeling van het vleesch in het buitenland door een eigen ambtenaar genoegzame waarborg kunnen verkregen worden, maar heeft ook dit zijne bezwaren.

De **2^e Voorzitter**. Ik wijs hier op, wat ik zoeven reeds heb medegedeeld, nl dat uit de Vereeniging een commissie is benoemd, die deze aangelegenheid zal bestudeeren en een rapport er over zal uitbrengen en waarin ook de inleider zitting heeft. Verder herinner ik aan den tegenstand, die uit agrarische kringen te wachten is tegen invoer van goedkoope vleeschmassa's van buiten. In Frankrijk uitte die tegenstand zich reeds. Iets anders zou het zijn, wanneer dit ingevoerde vleesch tot lagen prijs verkocht kon worden aan hen, die thans niet in staat zijn zich met vleesch te voeden en dit vleesch dus niet in concurrentie treedt met dat, wat we reeds in ons land hebben.

Wensch niemand meer eenige inlichting, zoo ben ik zeker U aller tolk, wanneer ik den heer VATTIER KRAANE dank zeg voor zijne belangrijke mededeelingen en hem ook reeds nu dank betuig voor de gelegenheid, die ons wordt gegeven om één zoo interessante inrichting als het bedoelde koelpakhuis, die ook eenig is in ons land, onder zijne leiding te bezichtigen.

(Toejuiching).

Heeft verder nog iemand iets in het belang der Vereeniging in het midden te brengen?

Het lid **F. Muller** vraagt een kwestie van technischen aard, die hij bij zijne werkzaamheden aan de Amstelbrouwerij ondervonden heeft, onder de aandacht van de vergadering te mogen brengen, waartoe spr. in de gelegenheid wordt gesteld.

(Een verhandeling over dit onderwerp met een afbeelding zal in een volgend nummer der "Mededeelingen" worden gepubliceerd).

Aan de discussie over dit onderwerp wordt deelgenomen door de leden VATTIER KRAANE, NIERMANS, Prof. KAMERLINGH ONNES, KOOPMAN en KERKHOVEN.

Het lid **F.H. Pyttersen** doet eenige mededeelingen over een Koelhuis voor boter, dat in aanbouw is en geïnstalleerd zal worden door de Machinefabriek "Atlas" te Kopenhagen voor de Coöperatieve Friesche Zuivel Export Vereeniging te Leeuwarden.

(Met toestemming van deze Vereeniging zal het lid Pyttersen een beschrijving met afbeeldingen van dit Koelhuis geven in één der volgende "Mededeelingen.")

De **1e Voorzitter**. Mijne heeren! Ik ben er van overtuigd uit naam der vergadering te spreken, wanneer ik den heer LÖHNIS dank zeg voor de uitstekende wijze, waarop hij deze eerste algemeene vergadering geleid heeft. Het werk van onze Vereeniging", Mijnheer de president, ligt voor een groot gedeelte op het gebied der vaderlandsche belangen, van welke de behartiging aan Uwe zorg is toevertrouwd en aan de bevordering van welke U U met hart en ziel en met zoo uitnemend gevolg wijdt. Wij kunnen het niet genoeg op prijs stellen, dat U door het aanvaarden van het tweede Voorzitterschap onzer Vereeniging haar vruchtdragend optreden hebt willen verzekeren. En is het dan ook met bijzondere warmte, dat U de dank der vergadering gebracht wordt voor de leiding van deze welgeslaagde bijeenkomst, die zooveel belooft voor het nut, dat onze Vereeniging zal kunnen afwerpen.

(Toejuiching).

De **2^e Voorzitter**. Ik dank Prof. KAMERLINGH ONNES wel voor zijne waardeerende woorden. Het was mij een aangename verrassing de belangrijke technische mededeelingen van de leden MULLER en PVTTERSEN buiten de agenda om te hooren en zeg ik beide

heeren daarvoor zeer dank. Ik hoop, dat het goede voorbeeld door hen gegeven veel navolging zal vinden en ook op de volgende bijeenkomsten door de leden dergelijke mededeelingen zullen gedaan worden.

Ten slotte, Mijne heeren! heb ik U nog te melden, dat het Bestuur zich voorstelt in dit jaar nog een *tweede* algemeene vergadering te houden en wel te Leiden, alwaar bezocht zal worden het zoo interessante en beroemde *Kryogeen Laboratorium* van Prof. KAMERLINGH ONNES en waarbij wij het voorrecht zullen hebben van Prof. ONNES zelf een inleiding tot dit bezoek te hooren. (*Toejuiching*).

Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering gesloten.

Aldus voorloopig- vastgesteld.

LEIDEN,
DELFT, Mei 1909.

De 1^e Voorzitter,
H. KAMERLINGH ONNES.

De Secretaris-Penningmeester
J. F. H. KOOPMAN.

Nieuwe leden:

Ateliers de Construction B. Lebrun te Nimy (Belg.)
Ferdinand Hecht, Isoleertechnisch Bureau te Rotterdam,
Hoogstraat 242.

Dr. P. J. van Breemen, Adviseur voor Visscherijzaken te
Willemstad, Curaçao.

W.A.H. Doorman, Luit.-Kolonel-Intendant te Amsterdam.

Het aantal leden bedraagt thans 104.

DELFT, 20 Mei 1909.

De Secretaris-Penningmeester,
J.F.H. KOOPMAN.